

Aan de leden van de vaste Kamercommissie van OCW
Tweede kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betreft: behandeling OCW begroting, onderdeel cultuur op 2 november 2009 in de Vaste
Tweede Kamercommissie voor OCW

Geachte cultuurwoordvoerders,

Met veel aandacht heeft de Vereniging voor kunst, cultuur en erfgoed/Kunsten '92 kennis genomen van de cultuurbegroting 2010. Graag informeert Kunsten '92, waarvan meer dan 400 culturele instellingen uit heel Nederland lid zijn, u over haar opvattingen en standpunten ten behoeve van het overleg dat u met de minister heeft op 2 november aanstaande.

Allereerst zijn wij verheugd dat het Kabinet er niet voor gekozen heeft cultuur tot één van de twintig gebieden te rekenen waarop voorstellen gedaan worden om een bezuiniging van 20% te realiseren. Wel worden in de begroting van 2010 enkele aanpassingen gedaan die resulteren in een bezuiniging van € 10 miljoen vanaf 2010.

In het verlengde van de maatregelen die getroffen zijn om de gevolgen van de economische crisis te bestrijden verbaast het Kunsten '92 dat er gekozen is om te bezuinigen op het budget voor digitalisering, innovatie en versterking van de kennisinfrastructuur in de erfgoedsector. Juist op dit gebied neemt Nederland op dit moment een voorhoedepositie in. Investerings op dit vlak helpen de hier opgebouwde kennis te behouden en verder uit te bouwen om op verschillende manieren collecties te ontsluiten en toegankelijk te maken voor een breed publiek. De beschikbaarheid en zichtbaarheid van deze collecties, alsmede de kennis die wordt opgedaan bij de ontwikkeling van nieuwe technieken dient een belang dat verder gaat dan alleen de erfgoedsector. Daarom steunen wij graag de oproep uit de erfgoedsector om deze budgetten niet te beperken.

Over de implementatie van het beleid om culturele instellingen meer eigen inkomsten te laten verwerven is uitvoerig overlegd met de sector zelf. Tegelijkertijd is er sprake van een ongewisse situatie wat de effecten van de economische crisis op consumentenbestedingen en de bereidheid van bedrijven om culturele instellingen te sponsoren betreft. Kunsten '92 zal deze ontwikkelingen kritisch blijven volgen en indien noodzakelijk aandringen op heroverweging van het beleid. De Raad voor Cultuur geeft in haar werkprogramma 2010 aan deze ontwikkelingen te zullen *monitoren*. Het budget voor de regeling innovatie cultuuruitingen wordt al beknot voordat deze goed en wel in werking is getreden. Het lijkt ons wenselijk dat een eventuele bezuiniging wordt gezien in relatie tot de effectiviteit van de regeling.

Positief is Kunsten '92 over de tijdelijke impulsen die de ministeries van OCW en VROM beschikbaar hebben gesteld om samen met gemeenten en provincies ten tijde van een neergaande markt te investeren in monumenten in ondermeer aandachtswijken. Hierbij moet wel aangetekend worden dat het onwenselijk is wanneer lagere overheden naast dalende inkomsten en stijgende uitgaven ook een mogelijke bezuiniging in het vooruitzicht gesteld krijgen, de prioriteit zich verlegt van crisismaatregelen naar voorbereidingen om het begrotingsevenwicht in de komende jaren te handhaven.

Aansluitend daarop is Kunsten '92 bezorgd over de situatie die dreigt te ontstaan bij de gemeenten. Nu al zien zij zich geconfronteerd met hogere uitgaven en lagere inkomsten. Hier komt een mogelijke bezuiniging van overheidswege op uitkeringen aan lagere overheden bovenop. In het meest vergaande scenario zou het hier om € 3 miljard gaan. De gemeenten zijn als enigen verantwoordelijk voor twee belangrijke peilers onder het cultuurbestel: de buitenschoolse cultuureducatie en de accommodaties. Wanneer dat alles (of één van beiden) in de knel komt, dan heeft dit grote effecten op het culturele leven en evenzeer op bedrijfsvoering van rijksgesubsidieerde culturele instellingen. Daarnaast participeren veel gemeenten in culturele activiteiten via het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Voor de realisering van de doelstellingen uit de door u onderschreven nota *Kunst van Leven* is continuering van deze activiteiten essentieel. Gelet op het brede maatschappelijke belang van een goed functionerende culturele infrastructuur doen wij daarom een beroep op u de ontwikkelingen zeer nauwlettend te volgen en indien nodig schadebeperkende maatregelen te treffen.

Aan de orde komt ook de evaluatie van de subsidiesystematiek. Ik voeg gaarne nogmaals het rapport toe dat wij u enkele weken geleden reeds deden toekomen. Wij hechten er zeer aan dat bij de evaluatie niet alleen een procedurele, maar ook een inhoudelijke invalshoek wordt gehanteerd. Met name de samenhang tussen de verschillende subsidieregimes is voor Kunsten '92 een fiks punt van zorg, alsmede het feit dat aan langjarig gefinancierde instellingen nog uitsluitend budgetten worden toegekend op grond van historie. Graag nodigen wij u uit het debat hierover op inhoudelijke gronden met de sector te voeren.

Tot slot nog een enkel woord over de publieke omroep.

Vanaf 2011 is er € 75 miljoen extra beschikbaar in plaats van € 100 miljoen. Welke effecten dat zal hebben op de kunst- en cultuurprogrammering is vooralsnog onduidelijk. Verheugend is het dat kunst en cultuur tot speerpunten van de publieke omroep zijn benoemd, maar opzichzelf biedt dit geen enkele garantie voor kwaliteit, de hoeveelheid zendtijd en middelen, noch voor de uitzendtijdstippen. Versterking van aandacht voor in het bijzonder de kunsten is wenselijk, met name waar het gaat om de productie van Nederlands drama, documentaires en (werkelijk) informatieve programma's.

Met vriendelijke groeten

Namens de Vereniging voor kunst, cultuur en erfgoed/Kunsten '92

Ad 's-Gravesande
voorzitter